

Protocol signalering en melding seksuele intimidatie en/of seksueel misbruik van kinderen

1. Inleiding

Diverse wetten schrijven voor dat onderwijsorganisaties moeten zorgen voor een veilig werkklimaat waarin personeel én kinderen worden beschermd tegen onder andere seksuele intimidatie en/of seksueel misbruik.

Dit protocol gaat over; hoe te handelen in geval van (een vermoeden van) seksuele intimidatie en/of seksueel misbruik van een kind door een medewerker van Xpect013. Het is van belang om in een dergelijk emotioneel moeilijke situatie zorgvuldig met alle betrokkenen te blijven omgaan. Het beschikken over een met elkaar afgesproken protocol biedt hiertoe houvast.

2 Begripsomschrijvingen

2.1. Seksuele intimidatie.

Onder seksuele intimidatie wordt verstaan: enige vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.¹

Seksuele intimidatie in het openbaar is volgens de wet strafbaar. Ook seksuele intimidatie online, bijvoorbeeld op social media, is strafbaar.²

2.2. Seksueel misbruik

Seksueel misbruik van kinderen is seksueel contact van (jong) volwassenen met kinderen jonger dan 16 jaar. Deze contacten zijn tegen de zin van het kind of zonder dat het kind deze contacten kan weigeren. Daders zetten het kind emotioneel onder druk, dwingen het kind tot seksuele handelingen of zorgen door hun overwicht dat het kind geen nee durft te zeggen tegen seksuele toenaderingen. In Nederland is seksueel contact met een kind onder de 16 jaar altijd strafbaar. Een volwassene die seksueel contact heeft met een minderjarige die afhankelijk van hem is, is ook strafbaar.²

Er bestaan vele uitingsvormen van seksueel misbruik van kinderen. Bij bepaalde gedragingen kunnen vloeiende overgangen bestaan tussen wat wel en niet als seksueel getypeerd kan worden. Als criterium kan dan gehanteerd worden, of het welzijn van het kind en zijn/haar lichamelijke en psychische integriteit ondergeschikt worden gemaakt aan de bevrediging van de (seksuele) behoeften van de medewerker.

2.3. Medewerker

Een persoon werkzaam bij de Stichting Xpect013. Hieronder worden verstaan:

- Leerkrachten
- Pedagogisch medewerkers
- Pedagogisch didactisch specialisten
- Pedagogisch coaches
- Directieleden
- (Onderwijs)ondersteunende functionarissen

- Externe leraren, bijvoorbeeld gedetacheerd of werkzaam via een uitzendbureau
- Externe (adjunct) directieleden
- Externe onderwijsondersteunende functionarissen, bijvoorbeeld schoonmakers
- Stagiaires
- Overblijfmedewerkers (TSO), waaronder ook vrijwilligers
- Structurele overige vrijwilligers (vrijwilligersvergoeding)

2.4. Ouders/verzorgers

Ouders die het ouderlijk gezag uitoefenen ex artikel 245-253 boek 1 Burgerlijk Wetboek, en de vader personen/ verzorgers die voogdij uitoefent ex artikel 283-291 boek 1 Burgerlijk Wetboek.

2.5. Bevoegd gezag.

Het bevoegd gezag is het bestuur van de Stichting Xpect013.

De voorzitter van het College van Bestuur Xpect013 is mevrouw C. Zandbergen.

Het adres van het College van Bestuur is: Ringbaan-Oost 240, 5018 HC Tilburg tel.: 013-4648230
email: carin.zandbergen@xpect013.nl

3. Verbodsbepaling op seksueel misbruik

- Elke medewerker zal zich er van onthouden kinderen te bejegenen op een wijze die een kind in zijn waardigheid of fysieke en geestelijke integriteit aantast, of ook verder in zijn/haar privé- leven door te dringen dan nodig is voor het gestelde onderwijs/opvoeding-/begeleidingsdoel.
- Daarbij zal de medewerker nooit de specifiek professionele situatie gebruiken (=misbruiken) ten eigen nutte of voor doeleinden die in strijd zijn met zijn/haar verantwoordelijkheid voor de leerling en/of die de grenzen van de professionele relatie overschrijden.
- Seksuele handelingen en intiemere relaties tussen medewerkers en kinderen zijn niet geoorloofd en worden altijd beschouwd als seksueel misbruik. Ook als een kind dat verlangt of daartoe uitnodigt, dient de medewerker seksuele toenaderingspogingen af te wijzen.

4. Beleid ten aanzien van seksueel misbruik en/of seksuele intimidatie.

4.1. Preventief beleid

Stichting Xpect013 voert een preventief beleid ten aanzien van seksueel misbruik en of seksuele intimidatie. Dit beleid bestaat uit:

- Het onderkennen van het risico: seksueel misbruik/seksuele intimidatie wordt wel omschreven als een 'beroepsrisico' voor mensen die met kinderen werken.
- Dit protocol ter voorkoming van seksueel misbruik waarbij zowel kinderen/ouders als medewerkers weten, dat er bij seksueel misbruik passende maatregelen worden genomen.

4.2. Personeelsbeleid

- Het 'protocol seksueel misbruik' wordt aan alle medewerkers ter kennis gesteld bij indiensttreding. Medewerkers conformeren zich hieraan.
- Medewerkers zoals genoemd in artikel 2.3. zijn verplicht een recente Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen. Indien geen recente VOG overlegd kan worden, dan dient deze direct na indiensttreding te worden aangevraagd bij de gemeente en uiterlijk 2 maanden na indiensttreding te worden ingeleverd.

- Medewerkers houden zich aan de gedragsregels zoals opgenomen in de bijlage bij dit protocol.

4.3 Voorzieningen voor ouders en leerlingen

- Ouders worden via de schoolgids geïnformeerd over het 'protocol seksueel misbruik'
- Alle Xpect013 locaties hebben ten minste één interne vertrouwenscontactpersoon waar ouders/kinderen terecht kunnen in geval van seksueel misbruik/seksuele intimidatie of een vermoeden daarvan
- Xpect013 heeft twee externe vertrouwenspersonen die werkzaam zijn voor alle scholen binnen de stichting. Ouders/kinderen kunnen naar een externe vertrouwenspersoon worden doorverwezen door een interne vertrouwenspersoon. Men kan ook rechtstreeks contact opnemen.

5. Meldingsprocedure

De Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs (sinds 1999) wordt ook wel de meld-, overleg- en aangifteplicht genoemd. Deze wet verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarig kind onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag.³ Doel van de wet is te voorkomen dat zedendelicten door scholen intern worden opgelost, met als mogelijk gevolg dat die medewerker op dezelfde school of elders opnieuw een zedendelict pleegt.

*Wat zijn zeden misdrijven?*⁴

- ontucht;
- aanranding;
- verkrachting;
- grooming;
- schennis van eerbaarheid;
- kinderporno bezitten, bekijken of verspreiden;
- een seksuele relatie met een minderjarige.

*Voor welke situaties geldt de wet?*⁴

De handelingen moeten hebben plaatsgevonden tussen een medewerker en een minderjarig kind: binnen, of in samenhang met, de opvang- of schoolsituatie.

*Wie moet het melden?*⁴

Elk medewerker van de school is meldplichtig. Daaronder vallen niet alleen personeelsleden, maar ook personen die buiten dienstverband werkzaamheden verrichten voor de school, zoals stagiaires, schoonmaakpersoneel, uitzendkrachten en vrijwilligers. Ook de interne vertrouwenspersoon is meldplichtig.

*Waar moet het gemeld worden?*⁴

Bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag overlegt vervolgens met de vertrouwensinspecteur en doet aangifte bij politie of justitie.

Als het bevoegd gezag melding krijgt van een vermoeden van een zedenmisdrijf tussen een medewerker en een minderjarig kind, dan is het bestuur verplicht hierover in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur. (Zie ook punt 6.)

In dit verband gelden de volgende regels:

- Alle medewerkers van Xpect013 zijn verplicht klachten over of signalen/vermoedens van seksueel misbruik door medewerkers zo spoedig mogelijk te melden aan de directie van de school dan wel aan het bevoegd gezag. Indien de melding wordt gedaan bij de directie van de school dan dient deze het bevoegd gezag daarvan onmiddellijk in kennis te stellen. Indien de melding wordt gedaan bij het bevoegd gezag, dan wordt de directie zo spoedig mogelijk geïnformeerd.
- Melding door kinderen: bij melding van seksueel misbruik door een kind is opvang en steun voor de leerling het eerste aandachtspunt. Degene bij wie het kind het seksueel misbruik meldt, heeft dezelfde plicht als het hierboven genoemd.
- Melding door medewerkers: wanneer een medewerker misbruik door een collega/volwassene constateert is hij/zij verplicht dit onmiddellijk te melden bij de directeur van de school of bij het bevoegd gezag. Voor de directie geldt ook hier het gestelde onder het eerste gedachtestreepje.
- Melding door 'derden': Als de melding van 'derden' komt, dient de medewerker bij wie de melding binnenkomt te handelen als vermeld onder het eerste gedachtestreepje.
- De ouders van het betrokken kind worden zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld door het bevoegd gezag of de directeur.
- De medewerker over wie vermoedens van seksueel misbruik bestaan, wordt hiervan op de hoogte gesteld zodra dit mogelijk is. Indien er aangifte is gedaan, is eerst overleg met justitie noodzakelijk. De directeur attendeert de medewerker op de mogelijkheden van juridisch advies en ondersteuning, bijvoorbeeld in de persoon van een externe vertrouwenspersoon.

6. Procedure bij misbruik en seksuele intimidatie

De procedure die het bevoegd gezag moet volgen bij seksueel misbruik/seksuele intimidatie is in de wet vastgelegd.⁴

1. Een medewerker heeft het vermoeden van, of informatie over, een zedendelict, gepleegd door een medewerker jegens een minderjarige kind.
2. De medewerker meldt dit aan het bevoegd gezag.
3. Het bevoegd gezag overlegt met de vertrouwensinspecteur.
4. Er is een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.
5. Het bevoegd gezag informeert (ouders van) klager en aangeklaagde dat aangifte wordt gedaan.
6. Het bevoegd gezag doet aangifte bij justitie of politie.
7. Ouders kunnen ook aangifte doen.

7. Maatregelen

Het bevoegd gezag neemt, in overleg met de directie, vanaf het moment van melding de nodige passende maatregelen die er op gericht zijn verdere contacten tussen betrokken kind en medewerker te voorkomen.

Al naar gelang de ernst van de melding beslist het bevoegd gezag, in overleg met de directie, en de vertrouwensinspecteur of de vermeende dader hangende het onderzoek met onmiddellijke ingang, op non-actief wordt gesteld of wordt geschorst.

Indien de directeur is aangeklaagd, neemt het bevoegd gezag de nodige passende maatregelen.

Als een stagiaire is aangeklaagd wordt betreffende opleiding betrokken bij de maatregelen.

Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek, neemt het bevoegd gezag passende maatregelen.

Wanneer een zaak is afgerond, worden de procedure, de werkwijze en de gevolgen/het resultaat met de bij de zaak betrokken personen geëvalueerd en schriftelijk vastgelegd. Bij de evaluatie worden, indien mogelijk de aangeklaagde, het slachtoffer, de ouders, het team en de directeur betrokken. Het bevoegd gezag is samen met de directeur verantwoordelijk voor het dossier.

8. Communicatie.

De directie legt, tijdens en na het onderzoek, de grootst mogelijke terughoudendheid aan de dag t.a.v. het bespreken van het gemelde met anderen, in het belang van klager en aangeklaagde.

In geval van journalistieke belangstelling voor mogelijk seksueel misbruik of vermoedens/geruchten daaromtrent dienen alle contacten met de pers via het bevoegd gezag te lopen.

Het bevoegd gezag draagt zorg voor het informeren van betrokken personen en instanties over het onderzoek.

¹ Bron: Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen artikel 1a derde lid

² Bron: [Nieuwe Wet seksuele misdrijven | Seksuele misdrijven | Rijksoverheid.nl](#)

³ Bron: Wet Bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs/meld- en aangifteplicht (1999).

⁴ Bron [Meldcodemeldplicht-po.pdf](#)